

«Αποτίμηση του Έργου και των Υπηρεσιών των Βιβλιοθηκών» Συνέδριο

Την τελευταία δεκαετία, σε διεθνές επίπεδο, παρατηρείται η τάση για μέτρηση και αποτίμηση του έργου των βιβλιοθηκών και της συνεισφοράς τους στη διδασκαλία, την έρευνα και την προαγωγή της επιστήμης.

Η Βιβλιοθήκη του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης, θέλοντας να συμβάλει στην κατεύθυνση αυτή, οργάνωσε συνέδριο τριήμερης διάρκειας (13-15 Ιουνίου 2005), με θέμα «**Αποτίμηση του Έργου και των Υπηρεσιών των Βιβλιοθηκών**». Το συνέδριο οργανώθηκε στο πλαίσιο της δράσης «Ενίσχυση και Εμπλουτισμός Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης II (ΕΠΕΑΕΚ II) και σε συνεργασία με την Association of Research Libraries των ΗΠΑ (ARL) <www.arl.org>

Γλώσσα του συνεδρίου ήταν η αγγλική και το παρακολούθησαν περίπου 150 σύνεδροι από την Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τις ΗΠΑ, τη Νοτιο-Αφρικανική Ένωση και τη Φιλανδία.

Οι ομιλητές ήταν διακεκριμένοι βιβλιοθηκονόμοι και καθηγητές πανεπιστημίου από τις ΗΠΑ.

Ο πρόεδρος του ΑΤΕΙ-Θ καθηγητής κ. Στυλιανός Ιωαννίδης κήρυξε την έναρξη του συνεδρίου αναφερόμενος σε θέματα ποιότητας και τονίζοντας την ανάγκη που υπάρχει σήμερα για

αποτίμηση του έργου των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Διάβασε επίσης μήνυμα της Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Μαριέττας Γιαννάκου προς τους συνέδρους. Χαιρετισμό απηύθυνε και η κ. Αντωνία Μανιατάκου, από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΕΑΕΚ του ΥΠΕΠΘ. Κατόπιν η Βιβλιοθήκη και το Τμήμα Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης ετίμησαν την κ. Κλωντίνη Ξενίδου-Δέρβου, Βιβλιοθηκονόμο των Τμημάτων Φυσικής και Πληροφορικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, για την προσφορά της στην ελληνική βιβλιοθηκονομική κοινότητα και ιδιαίτερα την καθοριστική συμβολή της στη δημιουργία της HEAL-Link (www.heal-link.gr), της κοινοπραξίας ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών που παρέχει πρόσβαση σε ηλεκτρονική πληροφόρηση. Η προσπάθεια αυτή περιελάμβανε πολύπλοκες διαπραγματεύσεις με εκδότες ηλεκτρονικών περιοδικών και την εξασφάλιση πολυετούς κρατικής

επιχορήγησης. Να σημειωθεί ότι η κ. Δέρβου προτάθηκε από την Ένωση Ειδικών Βιβλιοθηκών Ευρώπης για το βραβείο Information Professional Award και ήταν μία από τις τρεις επικρατέστερες υποψηφιότητες.

Ακολούθως η κ. Χρυσούλα Σαασόγλου-Παλιαδέλλη, Καθηγήτρια Αρχαιολογίας

του ΑΠΘ, παρουσίασε στους συνέδρους το ανασκαφικό έργο και τα ευρήματα της Βεργίνας. Το θέμα και η ποιότητα της παρουσίασης προκάλεσαν το ενδιαφέρον και τη θετική ανταπόκριση των συνέδρων. Ακολούθησε δεξίωση. Οι εργασίες της πρώτης μέρας του συνεδρίου φιλοξενήθηκαν στην αίθουσα εκδηλώσεων της Κεντρικής Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης.

Τις επόμενες δύο μέρες το συνέδριο συνεχίστηκε στο χώρο του ΑΤΕΙ-Θ στη Σίνδο. Κεντρικό θέμα των ομιλητών ήταν η εξέταση των αναγκών για αποτίμηση του έργου και των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών και η παρουσίαση και συζήτηση των διεθνών εξελίξεων που έχουν συντελεστεί μέχρι σήμερα και κυρίως αυτών που έχουν διαμορφωθεί στο πλαίσιο της αγγλο-αμερικανικής βιβλιοθηκονομικής παράδοσης. Έγινε συνοπτική παρουσίαση των προσπαθειών που έχουν γίνει και της ώθησης που έχει δοθεί στην αποτίμηση του έργου και των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών, καθώς ο ανταγωνισμός για τη χρηματοδότησή τους γίνεται εντονότερος και το ηλεκτρονικό περιβάλλον επιτρέπει σε άλλες ανταγωνιστικές δυνάμεις να δραστηριοποιούνται κατά τη διαδικασία της διάχυσης της πληροφόρησης. Τονίστηκε η ανάγκη που υπάρχει να ακολουθηθούν από τις βιβλιοθήκες οι τάσεις που επικρατούν σχετικά με την αποτίμηση του έργου και των υπηρεσιών τους στο νέο αυτό περιβάλλον.

Κατόπιν παρουσιάστηκε το έργο που έχει επιτελεστεί στον τομέα αυτό από την Ένωση Ερευνητικών Βιβλιοθηκών των ΗΠΑ (Association of Research Libraries, ARL) εδώ και μια δεκαετία. Η Ένωση υιοθέτησε ένα νέο στόχο: την περιγραφή και τη μέτρηση της απόδοσης των ερευνητικών βιβλιοθηκών και της συμβολής τους στη διδασκαλία, την έρευνα, την προαγωγή της επιστήμης και τις υπηρεσίες προς κάθε κοινότητα.

Εξετάστηκαν επίσης πιο ολοκληρωμένα δύο μεθοδολογίες που έχουν ευρεία απήχηση, αλλά και εφαρμογή: η LibQUAL+TM και η MINES (Measuring the Impact of Networked Electronic Services). Η LibQUAL+TM αποτελεί ένα σύνολο υπηρεσιών που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες για να αναζητήσουν, να εντοπίσουν, να κατανοήσουν τις εκτιμήσεις των χρηστών για την ποιότητα των υπηρεσιών και να δράσουν ανάλογα. Οι υπηρεσίες αυτές προσφέρονται στη βιβλιοθηκονομική κοινότητα από την ARL. Το κεντρικό στοιχείο του προγράμματος αποτελείται από μια δημοσκόπηση προσβάσιμη μέσω του Ιστού, που έχει δοκιμαστεί εντατικά και σε μεγάλη έκταση. Συνοδεύεται από προγράμματα εκπαίδευσης των βιβλιοθηκονόμων που βοηθάει τις βιβλιοθήκες να αποτιμήσουν και να βελτιώσουν τις υπηρεσίες τους, να τροποποιήσουν την οργανωτική κουλτούρα τους και να προωθήσουν το έργο και τις υπηρεσίες τους. Από την άνοιξη του 2004 στο πρόγραμμα LibQUAL+TM συμμετέχουν περισσότερα από 500 ιδρύματα. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται κολλέγια και πανεπιστήμια, ιατρικές, νομικές και δημόσιες βιβλιοθήκες. Στην παρούσα φάση η LibQUAL+TM προσφέρεται σε έξι διαφορετικές γλώσσες.

Η MINES είναι μια online έρευνα για τη συλλογή δεδομέ-

νων που προκύπτουν από συναλλαγές σε βιβλιοθήκες με στόχο την καταγραφή της χρήσης και των δημογραφικών στοιχείων των χρηστών των ηλεκτρονικών πηγών. Οι βιβλιοθήκες παρέχουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές μέσω διαφόρων εφαρμογών, όπως είναι οι πύλες (portals) ή οι συνεργατικές και κοινοπραξιακές συμφωνίες. Το πρωτόκολλο MINES προσφέρει ένα εύχρηστο τρόπο για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τους χρήστες σε ένα περιβάλλον στο οποίο δεν απαιτείται η φυσική τους παρουσία στη βιβλιοθήκη για πρόσβαση στις πηγές. Οι συνέδροι ενημερώθηκαν επίσης για τις προσπάθειες που γίνονται για προσαρμογή της LibQUAL+TM στο ψηφιακό περιβάλλον των βιβλιοθηκών (DigiQUAL).

Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των συνέδρων και όλων των ομιλητών και έγινε προσπάθεια για την ανάδειξη προγραμμάτων και μεθοδολογιών που μπορούν να έχουν εφαρμογή στο ελληνικό βιβλιοθηκονομικό περιβάλλον. Το συνέδριο έκλεισε με την εξέταση του τρόπου με τον οποίο η λήψη αποφάσεων και η αξιολόγηση των ελληνικών βιβλιοθηκών μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικές με την εφαρμογή των διεθνών προσεγγίσεων.

Τα σχόλια των συνέδρων ήταν ιδιαίτερα θερμά, τόσο για το περιεχόμενο όσο και για την οργάνωση του συνεδρίου. ■

